

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3223/2020
24.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Андрија Обрадовић, адвокат из ..., против туженог "ББ" д.о.о. ..., чији је пуномоћник Александар Андрић, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4492/2017 од 05.12.2018. године, исправљене решењем истог суда Гж1 4492/17 од 19.11.2020. године, у седници већа одржаној 24.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, па се **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4492/2017 од 05.12.2018. године, исправљена решењем истог суда Гж1 4492/17 од 19.11.2020. године, у ставу првом изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужиље.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 3/17 од 03.10.2017. године, исправљеном решењем истог суда П1 3/17 од 06.10.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев да се поништи, као незаконито, решење туженог од 07.12.2016. године, да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад према анексу уговора о раду од 09.05.2016. године, да тужилји накнади штету у виду изгубљене зараде за период од 07.12.2016. године до враћања на рад, као и да за исти период у корист тужиље уплати доприносе код надлежних организација социјалног осигурања: Фонда ПИО, Завода за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање. Ставом другим изреке обавезана је тужиља да туженом на име трошкова спора исплати износ од 106.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4492/2017 од 05.12.2018. године, исправљеном решењем истог суда Гж1 4492/17 од 19.11.2020. године, првостепена пресуда је преиначена у ставу првом изреке, па је поништено, као незаконито, решење туженог од 07.12.2016. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад према анексу уговора о раду од 09.05.2016. године. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је укинута у преосталом делу става првог и у ставу другом изреке и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против наведене пресуде донете у другом степену, у правноснажном делу, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилња је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилња је запослена код туженог по основу уговора о раду од ...2006. године, на радном месту степена стручне спреме. Анексом уговора о раду од ...2016. године тужилњи је поверено обављање послова: ... послови, послови ..., послови везани за ..., ... послови, ... послови и послови ..., унос података у информџациони систем везано за ..., унос података везаних за ..., унос и ажурирање ..., унос и обрада података везаних за ..., обрада података документације везаних за ..., контрола ... и стварног стања у магациину и остали таксативно набројани послови и послови чије извршење наложи директор предузећа у складу са Законом о раду и другим позитивним прописима.

За обављање послова ... радника ... степена тужилњу је обучавала сведок ВВ. Дана 28.06.2016. године, непосредни руководиџац тужилње, шеф производног одељења код туженог, сведок ГГ, усмено је наложила сведоку ДД да позове тужилњу и сведока ВВ да изврше попис конца у магациину туженог, а у циљу набавке потребног конца из Италије. Посао се састојао у томе да тужилња и сведок ВВ напишу кутије са концем и бројеве на њима, а уколико је то захтевало померање кутија, требало је да позову магационера туженог. У претходном периоду ове послове је једном недељно, сваког уторка, обављала сведок ВВ. Тужилња је одбила да изврши назначени посао, наводећи да јој то није у опису посла.

Побијаним решењем од 07.12.2016. године тужилњи је отказан уговор о раду са припадајућим анексима, због непоштовања радне дисциплине из члана 78. Правилника о раду и члана 25. Анекса уговора о раду, због неоправданог одбијања обављања послова и извршавања налога послодавца и неоправданог изостанка са посла, због чега именована не може да настави даљи рад код туженог.

Према образложењу побијаног решења, тужилњи је 28.06.2016. године наложено да изврши попис конца у магациину, како би се исти могао благовремено наручити из Италије, ради несметаног одвијања процеса рада у производњи, али је тужилња одбила да учествује у попису, уз образложење да то није у обавези по анексу уговора о раду, иако је анексом уговора о раду као једна од њених обавеза утврђена и обавеза контроле књиговодственог стања документације и стварног стања у магациину, који подразумева и попис стања робе у магациину. Поред тога, дана 15.09.2016. године тужени је обавестио запослене који раде у производњи да ће субота 17.09.2016. године бити радни дан, због потребе процеса производње, ради благовременог завршавања посла

који није био планиран, али је тужила изостала са посла, а свој изостанак није оправдала.

Доношењу оспореног решења претходила су писмена упозорења тужили о постојању разлога за отказ уговора на раду, на које се тужила изјаснила да попис кутија са концем и бројева на њима треба да обавља комисија или магационер и да ти послови нису садржани у опису послова који су јој поверени. У циљу оправдања свог изостанка са посла на дан 17.09.2016. године тужила је доставила извештај Дома здравља Ваљево од 16.09.2016. и од 07.11.2016. године, у којем је констатовано да је пацијенту због лошег општег стања саветовано мировање. За назначени дан тужила туженом није доставила потврду о привременој спречености за рад.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из одредби чл. 179. став 3. тач- 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 25/14...75/14) и члана 78. став 1, тач. 1. и 10. Правилника туженог од 28.04.2016. године и оценио да тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад није основан. Из анекса уговора о раду 09.05.2016. године и исказа саслушаних сведока ГГ, ДД и ВВ утврђен је опис послова тужилиног радног места као и опис посла који је тужили био наложен дана 28.06.2016. године - попис броја кутија са концем у магацину туженог ради потребе наручивања конца из Италије у сврху сврсисходне производње, који се код туженог обавља једном недељно. Код тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је извео закључак да посао пописа конца у магацину туженог, који је тужили критичном приликом наложен, представља контролу стварног стања овог материјала у магацину, као посао радног места на који је тужила анексом уговора о раду распоређена, а који је неоправдано одбила да обави. Поред тога тужила је неоправдано изостала са рада 17.09.2016. године, јер свој изостанак није оправдала потврдом о привременој спречености за рад из члана 103. Закона о раду.

Другостепени суд је, на утврђено чињенично стање применио материјално право из одредби Закона о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 62/2013, 30/2018) и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем донетим од стране министра финансија ("Службени гласник РС" бр. 118/2013, 137/2014), којим је прописан начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и извео закључак да је тужени као правно лице био дужан да пре пописа образује комисију за попис имовине, да решење о именовану чланова комисије достави интерном ревизору, надзорном одбору или одбору ревизора и да извештај о завршеном попису заједно са пописним листама достави на књижење ради усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, а да послови који су анексом уговора о раду од 09.05.2016. године тужили поверени (рачуноводствени послови, послови књижења и контроле књиговодственог стања документације и стварног стања у магацину) не обухватају сам попис- утврђивање стварних количина имовине (мерењем, бројањем исл.) и уношење података у пописне листе, да је за обављање тог посла тужени требало да одреди чланове пописне комисије решењем надлежног органа туженог у складу са својим општим актом, што у конкретном случају није доказао да је учинио, нити да је доказао да је тужила одређена за члана те пописне комисије, због чега тужила није била дужна да изврши добијени налог непосредног руководиоца да изврши попис конца у магацину, због чега њено понашање нема карактер неоправданог одбијања извршавања

налога послодавца у складу са законом, због којег јој се може отказати уговор о раду. Поред наведеног, тужилци побијаним решењем није стављено на терет недостављање потврде о привременој спречености за рад, као разлог за отказ, већ неоправдани изостанак са посла 17.09.2016. године. Тужилца је свој изостанак оправдала извештајем лекара специјалисте од 16.09.2016. године, према ком јој је због лошег општег стања препоручена терапија мировањем, па одсуство тужилце са рада на тај дан нема карактер неоправданог изостанка са рада, а околност што тужилца није доставила и потврду о привременој спречености за рад из члана 103. Закона о раду у датој ситуацији је без правног значаја, јер јој из тог разлога уговор о раду није ни отказан.

По оцени Врховног касационог суда, побијана другостепена пресуда заснована је на погрешној примени материјалног права, услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Чланом 16. Закона о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 62/2013, 30/2018) је утврђена обавеза правног лица, односно предузетника да, на почетку пословања, изврши попис имовине и обавеза, да усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године, а да начин и рокове вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем прописује министар надлежан за послове финансија.

Одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем донетим од стране министра финансија ("Службени гласник РС" бр. 118/2013, 137/2014) предвиђено је да се за потребе вршења пописа имовине, коју обухвата и залиха материјала, образују сталне или повремене комисије за попис имовине и обавеза које сачињавају извештај о извршеном попису.

У конкретном случају изведеним доказима пред првостепеним судом, пре свега из анекса уговора о раду којим је превиђен описа послова тужилиног радног места, утврђено је да је посао који је тужилци наложен критичном приликом -попис броја кутија са концем у магацину туженог, наложен ради потребе наручивања конца из Италије у сврху сврсисходне производње, који се код туженог обавља једном недељно. Из наведеног је првостепени суд извео закључак да тај посао представља контролу стварног стања овог материјала у магацину, као посао њеног радног места.

Насупрот томе, другостепени суд је из утврђеног чињеничног стања пред првостепеним судом извео закључак да је циљ пописа који је критичном приликом тужилца требало да обави истоветан циљу пописа имовине и обавеза туженог правног лица на начин и по процедури прописаној одребама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем донетим од стране министра финансија, у складу са правилима Међународног стандарда финансијског извештавања.

На тај начин другостепени суд је без отварања расправе, своју одлуку засновао на другачијој оцени изведених доказа, пре свега на оцени циља који је конкретним пописом имовине туженог требало да буде постигнут, због чега се становиште изражено у другостепеној пресуди не може прихватити као правилно. Због погрешне примене материјалног права, чињенично стање на коме је заснована побијана пресуда остало је непотпуно утврђено, па је Врховни касциони суд применом члана 415. став 1.

ЗПП, укинуо другостепену пресуду у побијаном делу и предмет вратио другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужиље.

У поновном поступку другостепени суд ће ако нађе да је првостепена пресуда заснована на погрешном или непотпуно утврђеном чињеничном стању у погледу описа послова тужиљиног радног места, конкретног посла који је критичном приликом тужиља одбила да обави и циља који је обављањем тог посла требало да буде постигнут, у складу са овлашћењем из члана 383. став 3. ЗПП, заказати расправу, на којој ће поновним извођењем и оценом доказа правилно и потпуно утврдити чињенично стање, значајно за правилну примену материјалног права и о жалби тужиље донети нову и закониту одлуку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић